

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 ft.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.
Zéziratok nem adtnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után 100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1 kr.
Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden centiméter után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A Tiszaparttról.

Soká vártam, hogy a f. évi márcz. april hóban oly véletlenül s nem remélt nagymérvben kiöntött Tisza folyam s a védgátak körül teljesített, — emberi erőt meghaladó erőfeszítéssel megtartott töltések s a védmunka vezetéséről valamely lapban említés fog tétetni s ha volt is, Karád és Kenézli, mint a Tisza-vedgátak két legveszélyesebb pontjáról nem emlékezett meg senki.

Elszigetelve, minden oldalról vizekkel körítve fekszik Karád és Kenézli községe, mindkettő a Tisza védgátak tövében, mindkettő, de legkivált Karád egy gátszakadás által nem tönkre téve, — de eltörölve a létező községek sorából — Kenézli koldusbotra jutva s az 1879. évi gátszakadás után ismételt hangszorgalommal megindult s nagy áldozatokkal művelni kezdett terjedelmes pataki rétság, talán örökké a szabályozás előtti állapotba visszaesve s vele a nagy Bodrogek 200.000 holdnyi területe s virágzó községek tönkretéve, hasznavehetetlenné válnak.

Borzasztó volt látni a bős hullámokat, melyek a védgátakat több helyen meghágták, kétségbeesztő állapot, hogy ezen a kijavítatlan töltésen s a rögtönzött nyulgátakon ha rést üt a még ez ideig nem tapasztalt rohamosan emelkedő magas áradás, mely magasabban állott a multiaknál egy lábbal, mely Karád község házainak tetőzetével egy niveauban állott s hozzá a tudat, hogy Karád községén nincs egy magaslát, mely vész idején biztos menedéket szolgálhatna a menekülőknél.

Most a vész után, midőn hála az isteni gondviselésnek a Bodrogek nagy erőmegfeszítéssel mentve; szabad legyen ezen vonal hősies védelméről pár szóval megemlékezni.

Zalkodtól a Csermely pusztáig, ezen elhagyott kijavítatlan töltések felügyeletével Dóbe Bertalan társulati pénztárnok ur bízott meg. Örövendünk, hogy a társulat igazgatósága ekként intézkedett s hogy ezen legcsekélyebb vonal védelme ily tapasztalatú férfiú vezetésére bízott. Nem akarok ezzel a társulattal többi igen tisztelt tagjainak levonni semmit, de hogy elméleti tapogatózás vész idején nem használ s új, a vidék, a helyi körülményekkel ismeretlen egyének nem fejthetnek oly tetterőt, melynek gyakorlatában talán

ez alkalommal léptek először, mint az megkívántatik — nagyon belátható.

Jó előre még nem is képzelhettük a bekövetkező nagy veszedelmet, Dóbe Bertalan ur megtett minden intézkedést, fölszólított többeket a vész idején közreműködni, a szervezett kitűnő, az eljárás egyöntetű s gyors volt. Mosolyogtunk, midőn homokkal telt zsákok s más védanyagot a veszélyesnek látszó pontokra összehalmoztatott, hiszen még alig volt vizünk, de midőn a vész főfokát érte el, midőn az eső járhatlanná tette a már elázott védgátakat, midőn Kenézli alatt leggyengébb töltés, mint a rosta oly lyukas lett, midőn a töltéstesttel színelni kezdett a folyton emelkedő viz s a töltés magasbitását tette szükségessé s midőn már az elázott töltés mállani kezdett, akkor látták milyen előre látó volt az előleges intézkedés.

A veszély a legnagyobb fokra hágott, oly annyira, hogy a minden percben bekövetkező katasztrófa kikerülését már alig hittük! De nem csüggedtünk, ott volt éjjel-nappal a folyton utban s minden pillanatban igénybevett, ismereteinek alkalmazásában fáradhatlan Dóbe, ott az esőben átázva, hetek óta le nem feküdvé tartotta előadásait a védelemről, minden egyes specialis esetről rögtön ott a helyszínen megmutatva s alkalmazva a mondottakat s a beszédet a praxis mindig igazolta!

Sajnosan tapasztaltuk ez alkalommal, hogy a társulat alantosság községeinek a védelemről a szó teljes értelmében fogalmuk sincs, hogy lehet tehát ily néppel boldogulni?! — De ők nem okai — kitől tanulhatták volna meg a szükségességeket? A technika emberei ilyesmivel nem bibelődnek, a főmérnök az egész vész idején nem tudjuk hol lehetett — mit csinált? A vonalon nem láttuk. Minek tartja hát a társulat a főmérnököt? talán, hogy rosszabbnál, rosszabb terveket csináljon?! Szerintem a mérnök helye ily vész idején a töltés vonal, ott kell neki alkalmazni tanulmányait, ott tanulmányozni a folyam sajátosságait áradáskor, ott tanulhatja a gyakorlati technikát, melyet semmi polittechnikumban nem lehet elsajátítani, ott láthatja technikus elődei csilhatatlannak, örök időkre szóló elméleti rendszer szülte építményének gyarlóságát, szóval a mérnök helye vész idején a töltés vonal!

TÁRCZA.

Magyar betegségek.

A kártya.

A hova könyv benem juthat, még kalendárium sem, ott is mindenütt meg van a harminczkét levelű biblia. Vagy a polczon tartják, vagy az asztaliókban, de mindenesetre a legtöbbször forgatják, van benne valami csodálatos daemóni varázs, hogy a ki egyszer megismerkedik ezekkel a bűvös alakokkal, nehezebben válik meg tőlük, mintha megannyi szeretői volnának.

A kockázás keleti virtusa, s valószínűleg benne van az a vérében a magyaremberek, magával hozta még Ázsiából bizonyos fatalizmussal keverve s mikor a civilizáció megteremtette a kártyát s egy bizonyos rendszerbe szedte, vagyis harminczkét garádicsra osztotta fel az utat, mely a pokolba vezet, a nemes, nemzetes karok és rendek minden gondolkodás nélkül tömegesen indultak el rajta.

A régi magyar nemesi élet kedvező talaj volt a játéknak. Egy félmillió unatkozó ur, kinek mindene bőven és mégis legtöbb az ideje. Nem dolgozik semmit, nem foglalkozik semmivel, vagyongok gyarapodni nem vágyik, mert azt sem bírja elkölteni a miye van, szellemiekre nem gondol, mert azokat nem ismeri, a nemzet összes évi irodalmát megveszi nyolcz garason a kassai kalendáriumban s elolvassa egy félnap alatt, már a ki tud olvasni, a restaurációk ritkán esnek, azonkívül

pedig egyéb világmozgató eszme nem háborítja őket; arra való a nádorispán hadd gondolkozzék ő mindnyájuk helyett; ebben az időben mondom valóságos jótétemény volt, kitalálni azt a harminczkét levelű könyvet, a melyet soha nem lehet megenni, mely mindig ugyanaz legyen és mégis mindig új, mely fogyassza az időt, izgassa a vért s szaporítsa a nemes urak mulatságát.

Még az egyes bíróságok is úgy voltak szervezve, vizispán, szolgabíró és esküdt az urbéri bíróságnál, szolgabíró és két esküdt a községes pörökben, egyszóval mindig és mindenütt hárman, hogy ha virrad, ha esteledik, mihelyt a dolgukat végezték, minden körülmények között ki legyen a tarokkcompánia.

Tolnamegye közgyűlésén még 1814-ben is, midőn az országutak csinálásáról szóló indítványt tárgyalták, Bód János, a gyűlések akkori vezérfőfia így szólt:

„De mire való nekünk az utak? Nyáron úgy is járhatni mindenfelé, télen pedig mikor sarak vannak, senki sem szeret mozdulni otthonról. A ki pediglen mégis kártyakompánia okáért méggyen a harmadik, negyedik faluba, arról föl lehet tenni, hogy fölösleges pénze van. S lévén nekie fölösleges pénze, bizonyára van előfogata is, mely őt a sáron át kivonszolja, a mennyiben pedig nem lenne, szerezhet.”

Ily élet, ily viszonyok mellett nem volt egyrészt csodálatos, hogy oly gyors és nagymérvű elterjedést vett a kártyajáték szenvedélye Magyarországon, míg másrészt, nem is volt következményekben oly kárhözatos, mint az most, midőn szerencselovagok légiója életmódnak tekintti a kártyát. A mi mulatság volt azelőtt, most jóformán üzlet

A szabályozási költségeket már-már viselni nem képes nagy közönség — ha adózik mindenével, elvárja a társulattól, hogy közegei lelkiismeretes pontossággal teljesítsék kötelemüket — nem csak úgy könnyedén véve a dolgot, kivált vész idején s a kötelemük teljesítésében buzgalkodókat elismerésében részesítse s ne mellőztessék az igaz érdem! A társulat s a nagyközönség érdekei megmentésében tagadhatlan örökké feledhetlen emléket szerzett magának az ez idejéig alkalmával is Dóbe Bertalan társulati pénztárnok ur, ki a védgátak létesítésének első kapavágásától, tehát elejétől fogva mostanáig, harmincz hosszú éven át — nem mint szaktudós, technikus, — de mint sokoldalú tapasztalatokat gyűjtött férfiú ismereteit kitűnő szakképzettség, fáradhatlan kitartás, erélyvel legnagyobb örömmel sikeresen érvényesítette! Adjon Isten sok ily férfit a társulathoz!

Tiszaparti.

Tanítói jubileum.

Lácza, 1881. júl. 10.

Lácza községe, a Bodrogekön, f. évi július 10-én oly szép és kegyeletes ünnepély színhelye volt, melyhez hasonló még azon községben, sőt tudtommal az egész Zemplénvármegyében sem történt. Ilyet látni ritkán van szerencsénk, csak nagy ritkán s csak itt-ott adódnak arra alkalom.

A szóban levő ünnepély a lácza ref. egyház iskolatanítójának, tiszteletes Sélley Andrásnak jubileuma volt, melyet a tiszteletre igazán méltó 72 éves férfiú 50 évet betöltött tanítói pályáján szerzett elismerésüül, tiszteendő Buda János karádi lelkésznek, mint a lácza ref. egyház és iskola 1871-ik évi látogatásában az alsó-zempléni ref. egyházmegye képviselőjének, a tavaszi közgyűlésre jegyzőkönyvbe előterjesztett indítványa folytán az alsó-zempléni nt. egyházmegye egy általa küldött bizottság által rendeztetett.

Ezen rendezőbizottság tagjai voltak: tiszteendő Terhes Barna sárospataki lelkész, dr. Lengyel Endre egyházmegyei tanácsbíró, Szinyei Gerzson főiskolai tanár, Csécsi-Nagy Pál és Gérecz Károly sárospataki tanítók.

Július 10-én, mely vasárnapra esett, Lácza községében a jubilaris agg tanító tiszteletére oly nagyszámu szép közönség gyűlt össze, hogy a különben elég tágas templom az egész gyülekezett

lett és iparág, még pedig a legrettenetesebb, mely a fölkorbácsolt ferde emberi szenvedélyekre van állapítva.

Azelőtt e játékban is némi ártatlanság és naivság volt, a jó becsületes „Kauflabet” meg a „durák” és „királyosdi” vagy a tarokk és whist bizony nem igen tett tönkre senkit s nem is volt az egyéb a jó táblabírák közt, mint egy kis tréfálózás a szerencsével, hogy ugyan kinek kedvez jobban. Fortuna istenasszony kipróbálása képezte a legnagyobb vonzerőt. Az pedig szeszélyes egy menyecske volt már akkor is, de nem tett tönkre senkit. Aztán volt benne mégis egy tekintet: azokat pártolta legjobban, a kik szerencsétlenek voltak a szerelemben, (hogy még az istenasszony is milyen hiu!) sokat adott arra nagy kényességében, hogy ki mit fogott, mielőtt kezét neki ajánlá föl szövetségre, azt is megnézte ki ül a pártfogoltja háta mögött, mint „gibicz” annak is rokonszenvesnek kellett lennie.

A régi kártyásokat egy állandó fatalismus vezette, mindig az istenasszonnyal kötekedtek, az ő dolga volt ha nyertek, ha vesztek s éppen azért volt noble oblige, szótalanul eltűnni a mi sorsot ő rájuk mért.

Hanem mennyire megváltozott azóta ez a szép istenasszony, (no persze öregebb lett!) nincsen már benne poezis, semmi kedélyesség, semmi méltányosság. Mint a kiaszott vén banya szétszórt hajjal, bizonyos furiával ontja a kegyeit az embereknek s jaj azoknak kikre megharagszik, de jaj azoknak is kiket megszeret...

Most már nem lát jól, siket is vak is, a háta görbe, az egyik vállapoczkája ki van növe. Szemfényvesztők, hamis játékosok kierősza-

befogadására igen kicsiny, igen szűk volt, mind-
amelllett, hogy benne minden arravaló hely tömve
vala, még a székekhez vezető bejárásokat sem
véve ki.

Hátha még a megelőző nap és éjjel, sőt az
napon is szakadó eső elmaradt volna!

Az ünnepély a templomban istenitisztelettel
kezdődött, az ünnepelt agg tanító iskolája udvarán
épített zöld sátorban folytatott s az isten tudja
csak, kinél hogyan végződött!

Az istenitisztelet 10 óra tájon vette kezde-
tét. A katedraban Cinke István sárospataki segéd-
lelkész állott fel, igen szép alkalmi könyörgést
mondván s épületes es ugyancsak alkalmi egyházi
beszédet tartván eme bibliai alapigék vezérléte
nyomán: „Az én jutalmam én velem
vagyon”. Miközben egy 7—8 éves kis leányka
fél méter átmérőjű igen szép koszorút nyújtott át
ünnepeltünknek, ki meghatottan, elérzékenyülve
ama legelső helyen foglalt helyet, melyre legmél-
több volt s melyre a rendezőbizottság karon fogva
ülteté. A koszoru átadása némán, szó nélkül tör-
tént s könyhullással fogadtattott.

A rendes istenitisztelet után tisztelendő Ter-
hes Barna sárospataki lelkész emelt szót, először
a gyülekezethez, aztán az oly terhes néptanítói
pályán 50 éven át mindig kitűnő eredménnyel
munkálkodó agg tanítóhoz intézvén az egész gyü-
lekezetet, de különösen az ünnepelt férfit meg-
ható, szívet-lelket felemelő szavait, melyekkel előbb az
ünnepély jelentőségét s kötelességét mindig hiven
teljesítő s hivatalában mindig ernyedetlen szorgal-
mossal, lelkiismeretesen fáradozó tanító érdemeit
ecsetelte — aztán a jubilált agg férfit, mint
50 éves tanítót az egyházmegye nevében üdvözölte.

Ennekutána nt. Kopré Ferencz esperes ur
olvasta fel s adta át azon, emez alkalomból készí-
tett s igen szép tanítói dísz-oklevelet, melylyel
az egyházmegye tiszteletes Séllei Andrást félszá-
don át mindig egy és ugyanezen egyházmegye
kebelében szerzett érdemeiért, ez alkalommal ki-
tűntetni s kitüntetését emlékeztetéssé tenni méltó-
ztatott.

Majd Gérecz K. sárospataki tanító, mint „az
alsó-zempléni helv. hitv. tanító-egylet” és a „zemp-
lénmegyei tanító-egyesület” küldötte, fejezte ki e
két testület üdvözlését, szeretetét és tiszteletét,
ohajtván, hogy az isteni gondviselés Séllei Andrást,
e kedves agg pályatársat még igen sokáig éltesse
s életének vége még boldogabb legyen, mint volt
annak kezdete s folyása!

Ezekután egy 13—14 éves lányka állott az
50 éves derék férfiú könyves szeméi elé, a hü és
hálás tanítványok szeretetével s tiszteletével üd-
vözölvén őt gyermeki s tanítványai szívök neme-
sen tolmácsolt forró érzetével.

Végre az egyház derék gondnoka Téglás
Péter adott méltó kifejezést azon hálával párosult
szeretetteljes tiszteletnek, melylyel az egyházukban
több mint 39 év óta közszeretben s kitűnő sik-
krel működő tanítók s ugyszólván atyjok iránt
mindnyájan érznek, megköszönvén egyszersmind
a nt. egyházmegyének, rendezőbizottságnak s a
gyülekezetnek ezen egyházukban örökre emléke-
zetessé leendő ünnepély létesítését s az azon
történt szíves megjelenésüket.

Minden beszédet egy egy odalló énekvers
elénekzése követett s az istenitisztelet 1 óraker
135. dicséret 3-ik versével zárattott be.

Templomból kijövén, ki a karonfogva haza

kolják kegyeit s ők diadalmaskodnak azok fölött,
a kiket a sovár szenvedély láza gyötör.

A kártyajáték szenvedélye annyira elharapó-
zott már napjainkban, hogy társadalmunk rákfe-
néjének mondható. A legégetőbb seb, mely meg-
semmitéssel fenyeget.

Hadseregek, melyeket vérszomjas királyok
összetoborzának, öldöklő harcokat arrangeirozva
velők, nem ölték még meg annyi embert, mint az
a négy festett ember lóháton és az a másik gya-
logjáró nyolcz, a kiket „királyoknak“, „alsóknak“
és „felsőknek“ nevezünk.

Ha boldoggy akarjuk tenni az emberiséget,
ezeket a királyokat semmisítsük meg előbb az
alattvalóikkal együtt!

A magyar középosztályt a kártya tette tönkre,
a főurat még inkább. Mint a hogy a francia
író mondja, hogy: „minden drámában keresd az
asszonyt” ép ugy elmondhatjuk, hogy minden tönkre
ment család történetében keresd a kártyát és
megtalálod.

De még hagyján, ha csak vagyoniilag menne
tönkre a kártyás, a vagyoni meglenne még egye-
bütt, daczára, hogy örök igaz marad azon köz-
mondás: „ebül gyűlt szerzeménynek, ebül kell
elvesznie“, hanem a kártyásban tönkre megy min-
den a mi ember, a szenvedély, mint a polyp ki-
szívja összes életerejét, kiszívja belőle a munka-
kedvet, aztán a kedélyt, majd meglankasztja benne
az erkölcsöket, eltompítja, megdermeszti, érzéket-
lenné teszi minden benyomás iránt, körmeit bele-
hasítja a szívébe, nemesebb indulatait kivájja és a
társadalom nyomorult söpredékévé teszi.

(Vége köv.)

kisért agg tanító házához s a közebéd helyiségeül
készített sátorba, ki a derék lelkészi lakba, ki a
vendégszeretben egymással versenyző lakosok
házához sietett.

A közebédén, több mint száz férfiú vett
részt s részület a perbenyiki postamester t. Ja-
szányi ur s kedves neje és t. ifj. Öibei János
perbenyiki segédlelkész ur által előállított izle-
tes étkekben.

A nők s kiknek étjegy nem jutott, Török
István helybeli lelkésznel s a község és egyház
jobb módu tagjainál lettek kárpótolva.

A közebédnél Szinyei Gerzson, a rendezők
legkitűnőbb tagjainak egyike, mint házigazda kezdé
meg az egymást szünet nélkül követő felköszön-
ések sorát, melyeknek száma a 25-öt meghaladja;
értékek különb-nél-különb. A legtöbb kötetlen be-
szédben, 5 költeményben (versben) mondatott. Ez
utóbbiak között különösen a „Három harangszó“
című tünt ki, melyet Terhes Barna sárospataki
lelkész az ő igazán költői ihlettségével és saját-
ságos humorával irt és kinyomatván, a felköszöntés
után közre is bocsátott.

A köszöntések nagyrészét az ünnepelt agg
tanító nyerte; a kisebbrészt ez ünnepély rendezé-
sében s az ünnepélyen megjelent és a társadalom-
ban érdemekben tündöklő férfiak, kik között külö-
nösen megemlítem tek. Piliy Ferdinánd urat, a
király-helmeczi választókerület országgyűlési kép-
viselőjét, ki az ünnepélyen nemcsak jelen volt,
hanem annak költségei fedezéséhez igen szép
móddal járult. Továbbá tek. Balázsházy József
urat, a közügyek veterán bajnokát s Nemes
Lajos urat, zemplénmegyei kir. első tanfelügyelőjét,
kik több szép toasztjaikkal arról győztek meg,
hogy ők az egyházi, iskolai és tanítói ügyek iránt
nemcsak a multban, hanem most is kitűnő érde-
klődéssel s jóakarattal viseltettek s viseltetnek.
Végre a bodrogközi ref. papságot s tanítói kart,
kik közül alig egy-kettő mulasztotta el az érde-
mekben megöszült s ünnepelt agg tanító iránt
tartozó tiszteletének lerovását.

Ha mindezekhez hozzáadjuk még azt, hogy
a szolnocsikai jóravaló banda az ebéd kezdetétől
esti 10—11 óráig egyre huzta, mi a szívet, lelket
s velőt lángra gyújtja; továbbá, ha tudjuk, hogy
a sárospataki akadémiai s főgymnasiumi ifjuság,
ugyszintén a bodrogközi szép leányok serege igen
kitűnően valának képviselve s miután Szinyei G.
a jubilált agg férfiúval a tánczot megkezdé, az 10
óránál tovább szünet nélkül folyt s a nép ilyenmő
multságáról is kellőleg volt gondoskodva: min-
denkinek fogalma lehet azon ünnepély teljes lefo-
lyásáról, melyben csak egy sajnálatos dolog van,
az, hogy bár főtiszteletű Kun Bertalan egyházke-
reületi superintendens ur által tiszt. Sélley And-
rás agg, de érdemteljes tanító némi, ily alkalommal
történni szokott magasb kitüntetésre a nm. m. kir.
vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak idejében
ajánlva volt, mindazáltal semmi sem érkezett! Azon-
ban hisszük, hogy ha késétt is, de végkép az sem
marad el. Ugy legyen! Z. Y.

Különfelék

Meghívás. A s.-a.-ujhelyi dalárda, minden
működő s pártoló tagjai, valamint mindazok, kik
akár mint pártoló, akár mint működő tagok be-
lépni akarnának, tisztelettel fölkeretnek, miszerint
f. hó 31-én vasárnap d. u. 2 óraker a megyeház
nagytermében tartandó ujjászervezkedési gyűlésre
megjeleni sziveskedjenek. H o r n y a y K á l m á n,
egyleti elnök.

A megyeház előtti közkut ügye — melyre
lapunk mult számában reflektáltunk — közvetve
nyert értesülésünk szerint, az államnépki hiva-
talban vesztegel. A városi kiküldöttség, mint mon-
datik, már egy év előtt befejezte volna idevágó
működését; megtétette a fölméréseket s mindazon
technikai előmunkálatokat, melyek a kivánt restau-
raláshoz szükségeltetnek, de mert e kut fentartási
költségei felerészben a megyét, illetve a kerületi
fogház vizszükségletének e kutból való fedezése
által az államot is terhelik, az államnépki hiva-
tal arbitriuma alá kellett azt bocsájtani, ahol aztán
szépecskén megfeneklett. Így közlik ezt velünk,
természetesen azon czélből, hogy általa a városi
kiküldöttségről az odium elháríttassék, melynek fel-
tétlen helyességeért azonban a felelősséget nem vál-
laljuk el s tisztán azon indokból, mert e kut ügyével
a nagyközönség egyik legelső s ugyancsak veszé-
lyeztetett érdeke van összekötve, — hozzuk azt
ily alakban nyilvánosságra, remélvén hogy az illető
tényezők e képpen provokált felvilágosításaikból
mégis csak megtudjuk a dolog valódi állását s
örülni fogunk, ha ismételt felszólalásunkkal az
ügyet azon kerékvágásba terelhetjük, mely minden
hosszadalmasabb kitérések nélkül azt a sikeres
megoldáshoz vezet el.

A köztemető kérdése városunkban szintén egy
dázok közül, mely régebben felszinen van, megol-
dása azonban mint sok másé, isten tudja: mikor
következik be. A szűkség pedig e tekintetben már
az ajtón kopogtat; a gör. katolikusok temetőjében,
hogy az új lakónak helyt adhassanak, a régiék
nyugalmaát kell megzavarni s kihányai porló csont-
jaikat. Maholnap így leszünk a katolikus s így
a ref. temetővel is. Megengedjük, hogy az e téren

működő küldöttség utjába temérdek ellentétes ér-
dek tolt, melyek cirkulusait lépten-nyomon
megzavarták s a melyeket még maig sem sikerült
teljesen elhárítania, azonban valljuk meg, hogy
az ügy fontosságához mért erély és buzgalom itt
sem azon mérvben nyilvánult, a mely mérvben
azt éppen a lebonyolítás nehézsége megkövetelte.
Most már körmünkre égett a dolog s akarva nem
akarva, habár a gordiusi csomó megoldási elmé-
letének alapján is, de meg kell oldani, miután
meg van írva: hogy szűkség törvényt ront.

A medárd-napi esőzések ominozus 40 napi
határideje tegnap lejárt s vele a remény is feltá-
madt egy jobb, állandó és derős időjárás iránt,
melyre bizon a gazdának most legnagyobb szűk-
sége van, hogy az aratást bevégezhesse, melyet
idáig csak szakadozva folytathatott.

A rendőrségnek. Közlebbi számunkban meg-
jegyeztük: miszerint az ebek Ujhelyben ismét elszá-
porodtak s kértük a rendőrséget, hogy elpusztíttatá-
sukról gondoskodjék. Azóta egy hosszú hét folyt le,
azonban idáig az intézkedésnek semmiféle jelét sem
láttuk, melyből azt lehetne következtetni, hogy az
irtóháboru legalább proklamálva van. Mint mai
számunkban közöltük speciális eset is bizonyítja,
már odáig jutottunk, hogy az ebűgynek a hatóság
által való megfoghatatlan legyezgetése folytán a
személybiztonság is veszélyeztetve van. A kath.
templom alatti mészárszékekből formális megroha-
nást intéznek az ebek az utcán járó emberek és
állatokra s ugy tapasztaltuk: hogy tulajdonosaik
még passzójukat lelik abban, ha e komondorokkal
utczai botrányt inscenirozhatnak. Elvárjuk a kapi-
tányi hivataltól, hogy ugy ezekre nézve, mint ál-
talanban szigoru rendeletet fog közzétetni, melyben
a kutyaáknak porázon való tartása hangsúlyozva
lesz akkép, hogy az azt figyelmen kívül hagyók
kutyáit még a kolonc sem fogja megmentetni a
pezér hurokjától s azonfelül még bírságoláshoz
is lesznek alávettek. A másik, a mit a rendőrség
figyelmébe ajánlunk: a bolt-ernyők. Ezek több üz-
let előtt oly alacsonyan vannak tartva, hogy al-
taltuk a járdán egy középtermetű ember sem halad-
hat el, Ez nincs rendén. Az ernyők támkarjainak
legalább is 6 1/2 lábnyi magasságban kell állaniok,
hogy alattuk még a legmagasabb termetű ember
is kényelmesen mehessen el.

Öngyilkosság. Homonnai tudositónk írja: Klein
Henrik Homonnai lakos és háztulajdonosnak Johana
nevi 15 éves leánya folyó hó 7-ikén délelőtti
11 óraker szülői házáat, azon ürügy alatt, hogy a
„Laborcz“ folyón túl lakó jegyik ösmerőséhez virá-
gokért megyen, elhagyta. Miután onnan estig sem
tért vissza, szüleit és hozzátartozóit ezen körülmény
oly annyira nyugtalanította, hogy felkerestetése vé-
gett a szélrózsa minden irányában kiindultak, de
az eltűnt leány nyomára nem akadtak, mig végre
mai napon azon lesújtó hír érkezett a városba, hogy
a Laborcz vize a szomszéd Jeszenő községe ha-
tárában egy női hullát kidobott. A helyszíne re-
menvén, a hullában az eltűnt leány ugyanazonos-
sága megállapított s a hullát a homonnai ir.
kórházba szállították. A szülők fájdalma, a halál
karjaiba magát önként vetett gyermekök vesztesége
felett leirhatatlan. Mint a megejtett nyomozatból
kideríthető volt, sértett önértet vitte rá a szeren-
csétlent az öngyilkosság elkövetésére.

Beküldetett. Dávidvágási illetőségű Baranyisin
Zapikán Mihály, rég óta rettegésben tartotta vi-
dékünket, lopott, rabolt, veszélyeztetve a közbiz-
tonságot és különösen a nőket bántotta, így leg-
újabbban egy tizenhárom éves leányon erőszakot
követett el, kit a haláltól csak a gyors orvosi
segély mentett meg. Nevezett Zapikán garázdál-
kodásai oly mérvet öltöttek, hogy ellene az elfo-
gatási parancs a varannói kir. bírószágtól a járás.
községi bírálhoz, különösen a dávidvágási főbíróhoz
kiadatott. E parancshoz hiven Takács János dá-
vidvágási főbíró f. évi júliushó 13-án hajnali órák-
ban, épen akkor, midőn a rabló kasza- és fejsze-
vel felfegyverkezve Dávidvágáson az egész falut
elérítette, reá lött és így végképen ártalmatlanná
tette, az egész vidék legnagyobb öröme. A rabló
életéhez nincs remény. Ezen ténye a nevezett fő-
bírónak megérdemli, hogy érte nyilvános elismerés és
köszönet mondassék, mit is kerületem lakosainak s
közönségének egyhangu kívánatára ezennel megteszek
s kinyilvánítom, hogy Takács János, mint főbíró
kötelességének eleget tett s azáltal, hogy vidé-
künket egy veszedelmes rablótól megmentette, örök
hálánkat vivta. ki Kelt Véhéczen. 1881. júliushó
13. Oroszy Miklós, s. körjegyző.

Mádról vesszük a hírt, hogy az ottani fűrdő-
ben folyó hó 9-én rendezett nyári multság kitű-
nően sikerült. A szépmen számos helybeli és vidéki
nő által volt képviselve s a tánczról és a szép
szemek sugarától nekihevílt fiatalágnak nem lehe-
tett ok a panasza, de ám a nőknek sem, mi mellett
az is tanuskodik, hogy a négyeseket 30—35 pár tán-
czolta. Az emlékezetes multság reggeli négy óraker
ért véget s mindkét nembeli fiatalágnak azon óhajjal
távozott, hogy „sohse sikerüljön — j o b b a n !“

Tolcsván — miként értesülünk — nemcsak
jégverés volt, de valóságos felhő szakadást, mely az
egész vidéken szomorú nyomokat hagyott maga után.
A szőlőket a hegyekről lerohanó ár kövel hordta tele,
a mi tetemes kárt okozott. Magában a városban is
nagy pusztítást vitt végbe a víz s a lakosságot

valóságos rém
kénytelenek
omlott. A v.
szonyt elrag-
tek. A villá
ütött.

Válasz
számában
Balogh Lip-
zést közzé

Midőn
urnak képv-
évi XXXII
áltja ki —
azt állítván
nyelvet eg-
sággal nem
megnem eg-

Neki-
selő urat sz-
munk az e-

De fe-
és teljesen
magyar em-
lásokat tel-
is képes,
vényt oly-
kodó párt-

— Nincs —
szép szelle-
fias érzel-
degenitén-
törekvéséi

Ava-
hogy meg-
idő alatt
fényes je-
hogy a s-
külözhet-
válandana

Haz-
mas szíve-
lődi zhet-
vándorlot-

Ma-
ken át b-
tagja —
vésőbbé é-
bizalmát
tek, s a l-
által is b-
megnyert

A-
— legyü-
kerület-
elégelte
bár, de
hangozta
cserélte
képvisel-
let érde-
sikra sz-
osztatla

T-

T-

T-

T-

T-

T-

T-

T-

T-

T-

T-

valóságos rémületbe ejtette. Egy utcából az emberek kénytelenek voltak menekülni s több ház össze omlott. A v. ujfalusi határban két más vidéki aszszonyt elragadt az ár, kik annak áldozatul is estek. A villám sűrűn hullott s két tehenet agyonütött.

A közönség köréből. *)

Válaszul a „Zemplén” című hetilap 29-ik számában „A mádi választáshoz” című cikkére Balogh Lipót urnak legyen szabad némi megjegyzést közzé tennem.

Midőn nevezett cikkíró ur Ahsbahs Leo urnak képviselővé történt megválasztását az 1874 évi XXXIII. t. cz. 15 §-a alapján semmisenek kiáltja ki — felette téves alpra fekteti érveit, — azt állítván — hogy nevezett képviselő ur a magyar nyelvet egy törvényhozótól megkívánható alaposan nem bírja, — mert ez állítása a valóval meg nem egyez.

Nekünk, kiknek közelebről ismerni a képviselő urat szerencsénk van, — meggyőződni volt alkalmunk az ellenkezőről.

De feltéve, hogy a magyar nyelvet oly tisztán és teljesen nem is bírja mint azt egy született magyar ember birhatja, szerintem az, ki a tárgyalásokat teljesen megértve ahhoz — hozzá szólni is képes, megválasztván — ellene a tételes törvényt oly drácoi szigorral alkalmazni még az uralkodó párt féltékenyen őrzött érdeke sincs jogosítva. — Nincs pedig azért sem, mert tapintatlanság egy szép szellemű tulajdonokkal bíró vagyonos és hazafias érzelmű letelepültet illetőleg honosítottat elidegeníteni az által, — hogy nemes, s jóakaratu törekvéseit csirájukban elfojtani akarják.

Avagy eléggé elbizakodott egy magyar polgár, hogy megtámadni képes egy oly férfit, ki rövid idő alatt tevékenysége s hazafias érületének oly fényes jeleit adá; — eléggé elbizakodott elhinni, hogy a sanyargatott magyar haza könnyen nélkülözhet oly egyéneket, kik szűgyenére sohasem válandanak a legbüszkébb — magyarnak sem.

Hazánk nem a büszke Albion s még e hatalmas szigetország rendei sem utasítják vissza a valódi tehetséget, a szép vagyonnal bíró hazafias bevándorlót.

Magyarnak születni nem elég, mert ki éveken át be nem bizonyítja a ház előtt, melynek tagja — azt, valjon tud-e valóban magyarul kevésbé érdemi meg a választók relatív többségének bizalmát mint egy másik, ki kevés év alatt tetek, s a hol a körülmények kívánták, magyar beszéd által is bebizonyította — hogy a bizalomra, melyet megnyert — érdemes is.

A mi végre a választás erőszakoltságát illeti, — legyünk őszinték és valljuk be — hogy a mádi kerület választó polgárainak relatív többsége megelégette az Arpádoktól örökölt tiszta magyarsággal bár, de éveken át minden következetességnélkül hangzóttatott „igeneket” és azon meggyőződésben cserélte fel a személyeket, — hogy megválasztott képviselője nemcsak igenekkel — de a hol a kerület érdeke kívánni fogja — határozott nemmel is sikra száll — hogy kiérdemelje a relatív többség osztatlan bizalmát.

Tállya, 1881. július 12-én.

György István,
tállyai lakos.

T. Szerkesztő ur!

Legyen szives megengedni, hogy egy, a nagy közönséget ép úgy mint saját személyemet érdeklő dologban beces lapját igénybe vehessem.

Horváth Dániel hentes nagy új utcai lakosnak egy hamis kutyája van, melyet a gazda éjjelnappal szabadon tart s így nagyon természetes, hogy ő „kutyaságának” szép tere nyilik a járó kelek ijesztgetésére, ha ugyan ijesztéssel mindig megelégszik. Ezen kutya három ízben támadta meg nomet, s azt lázas rémületbe ejtette. —

En a tréfát megsokalva, fölkerestem a városi főkapitány urat s az esetet neki elbeszélve, kértem, hogy annak rendje és módja szerint intézkedjék. „Meglesz, kérem alásson” — volt a lakonikus felelet; — de bizony „nem lett,” — pedig az ígért még májusban történt s a kérelem három ízben. A Horváth ur kutyája ma is graszszál a nagy új utcában, azt gondolva gazdától: hogy neki a pap... akarom mondani: a kapitány se parancsol.

Van-e ez a dolog rendén: itélje meg a főkapitány úr. Ha már örökké csatangolnak bitang ebek a városban, legalább a személybiztonságot veszélyeztető kutyák tartatnának pórázon, — azt hiszem mindenki úgy vélekedik, hogy az elkerülhetlen rendőri intézkedés volna. Tisztelettel.

ifj. Nyeiczkey József,

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

A „Zemplén” f. évi 29-ik számában Fränkel József által a nyilttérben világgá bocsátott cikkre, jöllehet nyilatkozata szerint, sem sikra kelni, sem további polemiába bocsátkozni nem akar, kénytelen vagyok egyelőre pár sorban felelni, nem az ő szép szemeiért, de a t. közönség iránti tekintetből.

Hogy rövid legyek: ünnepélyesen kijelentem, hogy egész közleménye merő hazugság, a tényekkel ellenkező ferdítés és az ő atyafiai körében Mózes óta elannyira divó pofeszkedésnek az emancipáció rovására elkövetett nagyzása, melyre őt volt belferi, most meg sehonnai állapota vitte.

Neki, ugylátszik, fogalma sincs azon, az első közt első helyen álló szabályról, hogy az érdemes közönségnek komoly alakban csak igazságot szabad bemutatni. De nem csoda, mert a népség azon osztályába tartozik, mely elfajulásánál fogva család, rágalmazás és számos egyéb hasonló vitéz tettekben keres feltűnést. Ezenfelül még kivételes állápontra is helyezkedett: szemtelenül hazudott!!!

Mert nem igaz, hogy „erdők között” őt scandalumra provokáltam volna, ellenkezőleg az ő utasítására hallgató fiakker kocsimat utól érvén s azt megelőzni akarván, okozta, hogy a szűk uton nem egyszer mindketten felfordulás veszélyében forogtunk s én csak akkor és azért vettem igénybe karikásomat, hogy az ő lovait visszatartsam, de ekkor is csak eléjük suhintottam és nem ütöttem őket. Minthogy forceirozott előzetése reám igen kellemetlen volt, Beöd községében, noha sietős utam volt, szándékosan vártam anyi időt, hogy ő elhaladhasson. Hogy az étteremben Rank-Herlemban ő gorbáskodott és nem én, ezt tanuk igazolhatják; különben is sajnálom, hogy őt akkor alaposan le nem piszkoltam, mert megérdemelte. Sőt többet érdemelt, de azt meg is fogja kapni. Fogadott szekeremet Ránkra megérkeztemkor

*) E rovatban közöltékért semmi irányban sem vállal felelősséget a szerkesztőség.

minden ok nélkül pofon ütötte. Ezen pofot visszafogja kapni kérelhetlen bizonyossággal és pedig „paraszt” kiadásban.

Arra vonatkozólag, hogy mire vagyok képes, cikkíró illetékes nem lehet; hogy pedig a jegyzőket egy osztályba sorozza a részeg parasztok és szegény legényekkel, az csak bárgyuságáról és bárdolatlanságáról tesz tanúságot, melyért, ha most kollegám kérdőre nem vonják, én külön fogom az amicét elő venni.

Ezzel hazugságait refutálva kijelentem, hogy a vitát a t. közönség előtt befejezettnek tekintem fentartom azonban magamnak, hogy rajta elégtételt vegyek, melynek nemét a körülményekhez képest a becsület követelményei fogják megszabni.

Vehécz, 1881. jul. 13.

Oroszy Miklós,
s. körjegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
BORUTHELEMÉR.
Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

Hirdetmény.

Gundelfingen Marczelné szül: Péterffy Irma ő nagysága tulajdonát képező mikóházi birtok urasági és gazdasági épületei melyek javítási költség-előirányzata 2500—3000 frtot tesz f. é. júliushó 17-én d. u. 3 órakor a helyszínen árlejtés utján kijavítás végett, kifognak adatni.

Bővebb felvilágosítást ad alólírott.

S.-a.- Ujhely, 1881. július 14-én.

ifj. Farkas Lajos
meghat. ügyvéd.

Kijavítás alá jönnek.

1. Az urasági lak fedélzete, és az itt szükséges ácsmunka.
 2. Ugyan ennél a kijavítási kőmives munka.
 3. A régi várépület fedélzete és belső ácsmunkája.
 4. Ugyan ennél a kőmives munka.
 5. Az udvari tiszt lakás és belső épületek fedélzete.
 6. Ugyan annál kijavítási kőmives munkálat.
 7. A juhakol fedélzete szalmával.
 8. Ugyan annál a kijavítási kőmives munkálat.
 9. Egy széna pajta ácsmunkája.
 10. Ugyan annak kőmives munkája.
 11. Mellék gazdasági épületek szalmávali fedélzete.
 12. Ugyan annak kijavítási kőmives munkája.
 13. A kovács műhely és lak épület zsindey és szalma fedélzete.
 14. Annak kőmives munkája.
 15. Az összes nem említett épületeknél a kőműves javítások.
- Ezen javításokat elvállaló tartozik a munkálatot a árlejtés után 3 nap alatt megkezdeni s azt a kijelölt sorrend szerint f. é. októberhó 1-éig bevégezni.
- Az elvállalt munka díja félerészben szeptemberhó 1-én másik félerésze a munka át adásnál fog fizettni. 1—1

*) Alak és tartalomért a beküldő felelős. Szerk.

KÖTŐ PÁL

Budapest, Üllői-ut 13. sz.

Ajánlja a május hó 2-án Adám tartott ekeverseny

az első díjjal: arany éremmel
az első díjjal: arany éremmel
az első díjjal: arany éremmel
az első díjjal: arany éremmel

kitüntetett szabadalmazott
kettős és hármass ekeit

továbbá:

járgányesplőgépeit
tisztító szerkezettel vagy
anélkül
postákat, trióröketstb.

továbbá:

gőzmozgonyait
üzögtisztító készülékkel,

a gabonát piactéren
képesen adják
szűkbe.

Arjegyzékek
bérmentve.

Hirdetmény.

A S.-a.-Ujhelyi

első téglá és cserépgyár társulat

részéről közhírré tétetik, hogy ennek S.-a.-Ujhelyben a Torzsás dűlőben létező 9525 □ öl terjedékű telepe, — az azon létező emeletes cserép és téglaszin, — továbbá két külön álló téglá és cserépető kemence, — valamint az ahhoz tartozó felszereléssel együtt:

Folyó 1881. évi júliushó 24-én délutáni 4 órakor a S.-a.-Ujhelyi népbank helyiségében tartandó önkéntes árverés utján el fog adatni.

Árverési feltételek.:

- 1-ör 5000 frton alul a telep el nem adatik
 - 2-or 500 frt bánat pénz teendő le, — készpénz vagy értékpapirokban.
 - 3-or a vételár kifizetése egy év alatt fél évenkénti két egyenlő részletben, — s az árveréstől számítandó 8% kamatok hozzá számításával történik.
 - 4-er Zárt ajánlatok elfogadnak.
- Kelt S.-a.-Ujhely, 1881. júliushó 3-án.

2—2

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Az alólirt igazgatóság szándékozik mozdonyfűtésre szolgáló, 1 meter hosszú hasábokból álló 300.000 köbméter tűzifa szükségletét biztosítani, mely 5 év alatt, vagyis 1882. évi áprilho 1-étől 1887. évi márcziushó végéig terjedő időben az első magyar-gácsországi vasuton (gács- és magyarországi vonalon) valamint a cs. k. Dniestervasuton szállítható.

Ebből minden évben az egész mennyiség egy ötöd része, vagyis 60.000 köbméter 5—5000 köbméternyi egyenlő havi részletekben pedig az első magyar-gácsországi vasut gácsországi vonalán 2000, magyarországi vonalán 1500 és a cs. k. Dniestervasuton szintén 1500 köbméterrel szállítandó.

A fentebbi összes mennyiség legalább $\frac{1}{3}$ -ának keményfából kell állania, $\frac{2}{3}$ -a pedig puha tűzifa lehet.

Az alólirt igazgatóság fentartja magának

azon jogot, hogy a szállítandó tűzifa mennyiségét 10%-kal felemelje vagy leszállítsa; tetszésére van bizva az is, hogy ezen 10%-nyi felemelés vagy leszállítás az egész szállítási időtartam alatt, vagy pedig csak időlegesen, bizonyos időszakokban helyt foglaljon.

Az első magyar-gácsországi vasut gács- és magyarországi vonalának, valamint a cs. k. Dniestervasutnak az áruforgalomra berendezett összes állomásaiban beszállítható, azon ajánlattevők azonban, kik az említett három vonal mindegyikére megszabott mennyiség lehető nagyrészét az első magyar-gácsországi vasut gácsországi vonalán Chyrówon, Króscienkon és Zagórzon, az első magyar-gácsországi vasut magyarországi vonalán Mező-Laborczon és a cs. k. Dniestervasuton Samborban, Drohobyczban és Stryjben beszállíthatják, egyenlő árak és megfelelő teljesítési képesség mellett előbbséget nyernek.

A szállítás többi módozatai az illető általános és külön szállítási határozmányokban benfoglaltatnak, melyek az igazgatóságnál

Bécsben (IX. Universitätsstrasse 10) és a przemysli üzletvezetőségénél betekintheők, illetőleg kaphatók.

Szállítani szándékozók felkéretnek, miszerint az egész mennyiségre, vagy csak részletekre szóló, 50 kros bélyeggel és „ajánlat-tűzifára“ felirattal ellátott és lepecsételt ajánlataikat, az alólirt általános és külön szállítási határozmányok becsatolása mellett 5000 frtnyi bánatpénzzel együtt az alólirt igazgatósághoz Bécsbe legkésőbb folyó évi augusztushó 1-éig küldjék be.

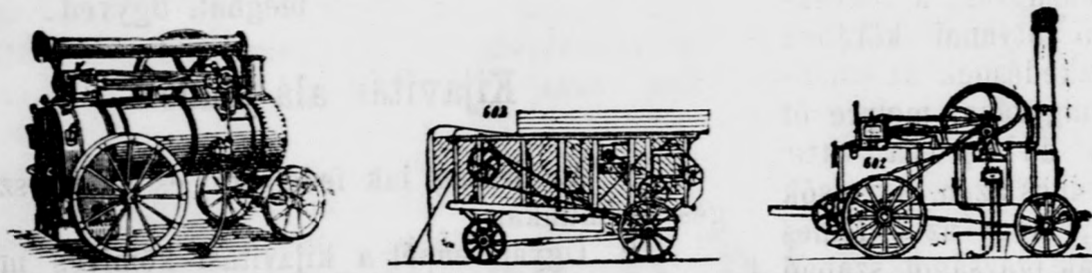
Az ajánlattevők tartoznak ajánlataikkal 1881. évi szeptemberhó 1-éig bezárólag szóban maradni, mely idő után az el nem fogadott ajánlatokhoz tartozó bánatpénzek visszaszolgáltatni fognak.

Bécs, 1881. évi juniushó 30-án

Első magyar-gácsországi vasut,
ugylis mint a cs. k. Dniestervasut és a cs. k. Tarnówi-
leluchowi államvasut üzletvezető igazgatósága.

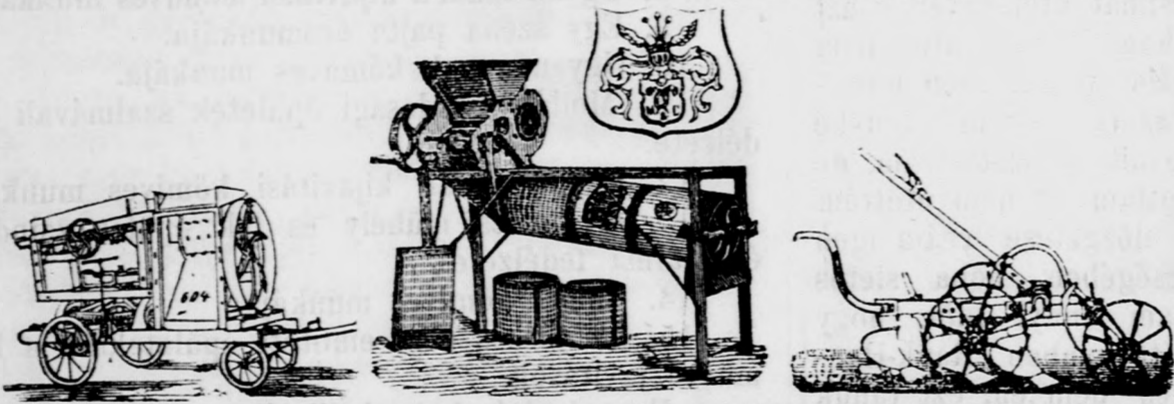
(Utánnymot nem díjaztatik.)

EREDETI RANSOMES, HEAD & JEFFERIES

GROSSMANN J.

Váci körút 79. szám alatt BUDAPEST az osztr. államvaspálya közelében.

Eredeti Hofherr

Eredeti Mayer

Eredeti Jefferies

1-5

Tessék a gyári jelvényt kívánni.

Árverési hirdetés.

A n.-kallai közbirtokosság tulajdonát képező N.-Kálló város és határabani korcsmáltatási — ezen jog gyakorlatához tartozó épületekkel és helyiségekkel együtt f. hó 28-án az 1881. évi Sz.-Mihály naptól kezdődő 3 évre N.-Kállóban a nagyvendéglő helyiségében árverés útján haszonbérbe fog adatni. Tájékozássul közzé teszem, hogy bánatpénz 400 frt, továbbá bérlő fizeti a bérlet után járó községi és kincstári adót. Az épületeket tartozik tűzkár ellen 7000 frt erejéig biztosítani. A bérösszeg két egyenlő részletben fél évenként előlegesen fizetetik. Biztosítékul bérlő a bánatpénzt egy fél évi bérösszegre kiegészíti és bérbeadó közbirtokosságnál hagyja a bérleti évek leteltéig. Zárt ajánlatok is elfogadhatnak 400 frt. bánatpénz csatolása mellett, melyek a közbirtokosság elnökéhez Ng. Kállay Ubul urhoz N.-Kállóban nyújtandók be. A többi feltételek nálam megtudhatók.

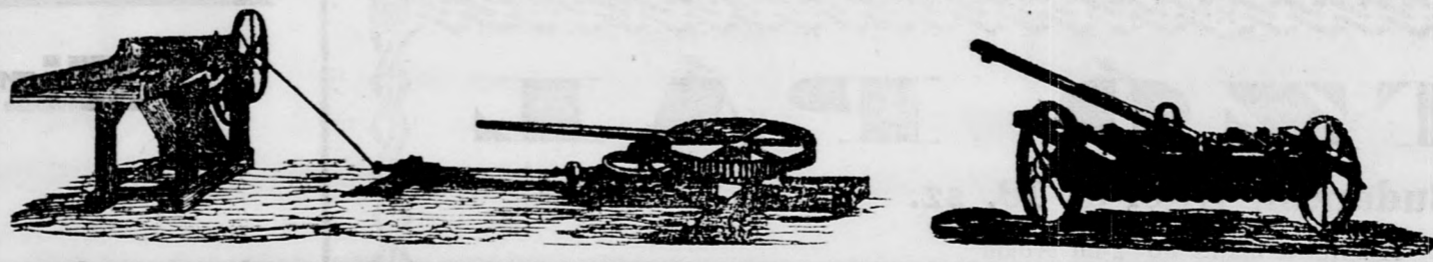
Nyiregyháza, 1881. július 8-án.

Cukor József, ügyvéd,

1-2

mint a n.-kallai közbirtokosság közös megbízottja.

S.-a.-ujhelyi
kiállításon 1881
máj. 30-án.

Első díj
arany díszok-
levél.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán

ajánlja a t. gazdaközönségnek jó hirben álló gyártmányait a **csermelyvölgyi gazdasági gépek és eszközök** gyárából. Nevezetesen:

Járgány és tisztító cséplőgépeket 3—4 lóerőre

Járgány-szegrendszerű cséplőgépeket 1—4 lóerőre

Szegrendszerű kézciséplőgépeket továbbá.

Backer és magtári rostákat, sorba és szórvavető gépeket, borsajtó és szőlőzúzó s egyéb gazdasági eszközöket pontos és szilárd kiállításban.

Bizományi raktár

Kornstein Ignác úrnál S.-A.-Ujhelyben,

hol is a gépek egy része megtekinthető, barmely gép megrendelhető, úgyszinte árjegyzék kapható.